

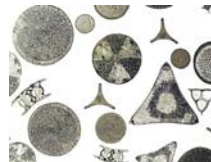

14. moler for milliarder

Første gang beskrevet fra 1761 som et muligt poleringsmiddel og siden i 1811 nævnt i et værk om landskabet på Mors. Navnet Moler kan dog ikke kobles direkte til Mors, det hænger nok nærmere sammen med den hvide farve. Moleret blev ikke nævnte meget fordi det meste var skjult. Der var ingen grave og kun svag kystnedslidning indtil 1825, hvor en kraftig stormflod landtangen ved Agger. Disse drastiske hændelser startede den moderne kystnedslidning i Limfjorden og førte med tiden til at et særegent jordlag op med talrige mørke bånd dukkede frem af skrænterne. I 1883 opdagede to belgiske geologer for første gang, at de mørke striber i moleret var vulkansk aske og ikke stenkul, som mange eller fejlagtig havde troet indtil da, hvorfor man i 1809 – 1813 gravede en minegang i Stolleklint – kaldet svenskehulen. Man fremstiller i dag på fabrikken Skamol de isolerende mursten, det er primært til jern og aluminium industrien. På fabrikken Damolin fremstilles kattegrusen og fodertilskud. Der indvindes cirka 130.000 tons der giver virksomhederne en omsætning på over ½ milliard om året.

Moler graves eller skrubes sammen og køres til fabrikken

Kiselalger og isolerende sten af moler, hvor det er luften i kiselalgeskallerne der virker isolerende

Kattegrus hvor det er kiselalgenes hullede skaller der virker vandssugende

En moler skrænt i graven eller ved kysten:

